

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Sžo/21/2014
Identifikačné číslo spisu:	6012200994
Dátum vydania rozhodnutia:	30.04.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Zdenka Reisenauerová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:6012200994.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky, v právnej veci navrhovateľa: W.. O. C., bytom E. XXX/XX, O., proti odporcovi: Centrum právnej pomoci Žilina, so sídlom Národná 34, Žilina, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia a postupu odporcu č. 5N 2769/12, zo dňa 16. augusta 2012, v znení upovedomenia o oprave rozhodnutia zo dňa 6. septembra 2012, o odvolaní navrhovateľa proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici, č. k. 27 Sp/26/2012-55 zo dňa 31. januára 2014, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 27 Sp/26/2012-55 zo dňa 31. januára 2014 p o t v r d z u j e.

Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením č. k. 27 Sp/26/2012-55 zo dňa 31. januára 2014 nepriznal navrhovateľovi oslobodenie od súdnych poplatkov.

Z odôvodnenia uvedeného rozhodnutia vyplýva, že súd prvého stupňa v danom prípade vychádzal zo skutkových zistení, na základe ktorých mal preukázané, že predmetom súdneho prieskumu bolo rozhodnutie odporcu - Centrum právnej pomoci Žilina, č. 5N 27 69/12 zo dňa 16. augusta 2012 v znení upovedomenia o oprave rozhodnutia zo dňa 6. septembra 2012, ktorým navrhovateľovi nebol priznaný nárok na poskytnutie právnej pomoci; o odvolaní navrhovateľa proti tomuto rozhodnutiam Krajský súd v Banskej Bystrici rozhodol rozsudkom č. k. 27Sp/26/2012 - 21 zo dňa 9. januára 2013 tak, že napadnuté rozhodnutia odporcu číslo 5N 27 69/12 zo dňa 16. augusta 2012 v znení upovedomenia o oprave z 6. septembra 2012 potvrdil, navrhovateľovi náhradu trov konania nepriznal a zaviazal ho zaplatiť súdny poplatok na účet procesného súdu vo výške 33 eur; o odvolaní navrhovateľa proti uvedenému rozsudku krajského súdu rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom sp. zn. 6Sžo/17/13 zo dňa 27. novembra 2013 tak, že napadnutý rozsudok krajského súdu vo veci samej a trov konania potvrdil a v časti, ktorou súd prvého stupňa zaviazal navrhovateľa zaplatiť súdny poplatok zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Krajský súd preskúmal návrh navrhovateľa na oslobodenie od súdneho poplatku v zmysle § 138 ods. 1 O.s.p. a dospel k záveru o jeho nedôvodnosti. Poukázal na to, že súd môže priznať oslobodenie od

súdnych poplatkov pri súčasnom splnení dvoch podmienok, prvou podmienkou je skutočnosť, že oslobodenie od súdnych poplatkov odôvodňujú pomery účastníka a druhou podmienkou je skutočnosť, že nejde o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva.

Krajský súd zistil, že navrhovateľ nespĺňa ani jednu zo zákonom stanovených podmienok pre priznanie nároku na poskytnutie právnej pomoci zo strany odporcu. Konštatoval, že pomery účastníka - stav materiálnej núdze, navrhovateľ nespĺňa z dôvodu, že jeho príjem spolu s príjmom spoločne posudzovanej osoby - jeho manželky, v mesiacoch január 2011 až júl 2012 predstavoval 652,10 eur mesačne, z čoho je zrejmé, že započítateľný príjem navrhovateľa a jeho manželky presahuje výšku 1,4 násobku životného minima pre 2 plnoleté fyzické osoby, t. j. sumu 462,45 eur a tiež 1,6 násobku životného minima pre 2 plnoleté fyzické osoby t. j. sumu 528,51 eur a to v mesiaci podania žiadosti o poskytnutie právnej pomoci (august 2012) a v šiestich predchádzajúcich mesiacoch. Ďalej uviedol, že navrhovateľ a jeho manželka ako spolu posudzovaná osoba pre rozhodnutie o žiadosti o poskytnutie právnej pomoci poberajú príjmy v zmysle § 7 ods. 2 písm. a/ zákona číslo 327/2005 Z. z., pričom navrhovateľ nepreukázal, že on alebo spolu s ním posudzovaná osoba - jeho manželka, poberajú príjem podľa § 7 ods. 1 uvedeného zákona. Podľa názoru krajského súdu navrhovateľ nespĺňa ani druhú podmienku na oslobodenie od súdneho poplatku v zmysle § 138 ods. 1 O.s.p., keďže v predmetnej veci ide o zrejme bezúspešné uplatňovanie práva, keď uvedené vyplýva z rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 27 Sp/26/2012 - 21 zo dňa 9. januára 2013 v spojení s rozsudkom Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Sžo/17/13 zo dňa 27. novembra 2013, ktorý sa stal právoplatným dňa 23. decembra 2013.

Krajský súd dospievajúc k záveru, že nie sú splnené podmienky na oslobodenie od súdneho poplatku podľa § 138 ods. 1 O.s.p., navrhovateľovi v tomto konaní nepriznal oslobodenie od súdneho poplatku.

Proti uvedenému uzneseniu súdu prvého stupňa sa odvolal navrhovateľ. Žiadal, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa zmenil tak, že navrhovateľovi prizná oslobodenie od súdnych poplatkov za odvolanie.

V dôvodoch odvolania navrhovateľ namietal, že rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci a že konanie má vady, ktoré mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej.

Ďalej v dôvodoch odvolania opísal skutkové okolnosti týkajúce sa veci samej. Uviedol, že dňa 14. augusta 2012 podal odporcovi žiadosť o poskytnutie právnej pomoci v podobe zástupcu pre konanie na Krajskom súde v Žiline sp. zn. 21S/21/2011 o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia a postupu odporcu sp. zn. I/228/89 - 37893/2011/993202 - r z 24. marca 2011, ktorým mu bola vyrubená daň fyzickej osoby vo výške 18.686,01 eur; odporca preskúmaným rozhodnutím č. 5N 2769/12 z 16. augusta 2012 jeho žiadosti o poskytnutie právnej pomoci nevyhovel. Namietal, že odporca nesprávne právne posudzoval príjem navrhovateľa, poukazom na § 7 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z. z.. Ďalej tvrdil, že krajský súd v konaní o odvolaní navrhovateľa proti uvedenému rozhodnutiu odporcu konal bez jeho účasti, napriek tomu, že neúčast' riadne ospravedlnil a vo veci rozhodol rozsudkom sp. zn. 27Sp 26/2012 - 21 z 9. januára 2013, proti ktorému sa odvolal, o ktorom odvolaní rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky, proti ktorému rozhodnutiu podal dovolanie. Vyslovil nesúhlas s rozhodnutiami súdov oboch stupňov.

Poukazom na právnu úpravu ustanovenú v § 7 ods.1, 2 zákona č. 327/2005 Z. z. dôvodil že, ak by príslušné štátne orgány zákonom stanovené odpočty nevykonali, konali by v rozpore s ustanovením čl. 2 ods. 2 Ústavy SR, zdôrazniac, že ak by sa na príjmy uvedené v § 7 ods. 2 písm. a/ nemali sťahovať odpočty podľa § 7 ods. 1 zákona číslo 327/2005 Z. z., muselo by to byť v ňom výslovne a jednoznačne napísané, čo však nie je.

Poukázal na skutočnosť, že predmetné konanie je podružným ku konaniu vo veci samej, ktorým je konanie vedené na Krajskom súde v Žiline, ktorý ho svojim rozhodnutím sp. zn. 21S/21/2011 - 51 oslobodil od platenia súdnych poplatkov, ktoré sa podľa platnej judikatúry a súdnej praxe vzťahujú na všetky s ním súvisiace konania, načo mal prihliadnuť aj odvolací súd.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (ust. § 10 ods. 2 O.s.p. v spojení s ust. § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.) preskúmal napadnuté uznesenie krajského súdu v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní navrhovateľa (ust. § 212 ods. 1 O.s.p. v spojení s ust. § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.), bez nariadenia pojednávania v zmysle § 214 ods.2 O.s.p. v spojení s § 246c ods.1 O.s.p., a dospel k záveru, že odvolaniu nie je možné vyhovieť.

Predmetom odvolacieho konania v danej veci je posúdenie správnosti záverov krajského súdu, na základe ktorých navrhovateľovi v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia a postupu odporcu sp. zn. 5N 2769/12, zo dňa 16. augusta 2012, v spojení s oznámením o oprave rozhodnutia zo dňa 6. septembra 2012 nepriznal oslobodenie od zaplatenia súdneho poplatku.

Podľa ust. § 244 ods. 1 O.s.p., v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

Podľa ust. § 246c ods. 1 O.s.p. pre riešenie otázok, ktoré nie sú priamo upravené v tejto časti, sa použijú primerane ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti tohto zákona. Opravný prostriedok je prípustný, len ak je to ustanovené v tejto časti. Proti rozhodnutiu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky opravný prostriedok nie je prípustný.

Podľa ust. § 138 ods. 1 O.s.p., na návrh môže súd priznať účastníkovi celkom alebo sčasti oslobodenie od súdnych poplatkov, ak to pomery účastníka odôvodňujú a ak nejde o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva. Ak nerozhodne súd inak, vzťahuje sa oslobodenie na celé konanie a má i spätnú účinnosť; poplatky zaplatené pred rozhodnutím o oslobodení sa však nevracajú.

Podľa ust. § 2 ods. 4 zákona č. 71/1992 Zb. v odvolacom konaní je poplatníkom ten, kto podal odvolanie, pri dovolaní ten, kto podal dovolanie. Poplatníkom je tiež ten, kto podal opravný prostriedok proti rozhodnutiu správneho orgánu a v konaní nebol úspešný.

Podľa ust. § 5 ods. 1 písm. h/ zákona č. 71/1992 Zb. poplatková povinnosť vzniká: v ostatných prípadoch nadobudnutím právoplatnosti rozhodnutia súdu, ktorým sa povinnosť zaplatiť poplatok uložila v súvislosti s rozhodnutím vo veci samej.

Podľa ust. § 4 ods. 3,4 zákona č. 71/1992 Zb. od poplatku je oslobodený aj účastník, ktorému bol priznaný nárok na poskytnutie právnej pomoci podľa osobitného predpisu. (Zákon č. 327/2005 Z. z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi a o zmene a doplnení zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 8/2005 Z. z.).

Oslobodenie podľa odsekov 1 a 2 sa vzťahuje aj na konanie o odvolaní, dovolaní, obnove konania a výkone rozhodnutia alebo exekúcii.

Vychádzajúc zo skutkových zistení vyplývajúcich zo spisu krajského súdu a citovanej právnej úpravy odvolací súd dospel k záveru, že súd prvého stupňa náležite podstupoval v súlade s citovanými právnymi normami, pre svoje rozhodnutie si zadovážil relevantné skutkové okolnosti a skutkové zistenia náležite právne posúdil, a preto jeho rozhodnutie je vecne a právne správne a súladné so zákonom.

Odvolací súd z obsahu spisu krajského súdu zistil, že žalobcovi vznikla poplatková povinnosť na základe rozhodnutia súdu a to na základe rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 27Sp/26/2012 - 21 zo dňa 9. januára 2013, ktorým krajský súd odvolaním napadnuté rozhodnutie odporcu č. 5N 2769/12 zo dňa 16. augusta 2012, v spojení s oznámením o oprave rozhodnutia z 6. septembra 2012 o nepriznaní nároku na poskytnutie právnej pomoci navrhovateľovi, potvrdil a súčasne navrhovateľa zaviazal k povinnosti zaplatiť súdny poplatok za podaný návrh - odvolanie, v sume 33 € na účet procesného súdu; proti uvedenému rozhodnutiu krajského súdu, a to proti všetkým jeho častiam, sa navrhovateľ odvolal a v odvolaní súčasne požiadal o oslobodenie od zaplatenia súdnych poplatkov z dôvodov v zásade rovnakých, aké uvádzal v priebehu celého konania vo svojich opravných prostriedkoch; Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom sp. zn. 6Sžo/17/2013 zo dňa 27. novembra 2013 napadnutý rozsudok krajského súdu v častiach týkajúcich sa veci samej a náhrady trov konania potvrdil a v časti týkajúcej sa uloženia povinnosti navrhovateľovi zaplatiť súdny poplatok vo výške 33 eur zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie; krajský súd posudzujúc žiadosť navrhovateľa o oslobodenie od zaplatenia súdneho poplatku vychádzal zo skutkových zistení vyplývajúcich z administratívneho spisu odporcu, ktorými

navrhovateľ v administratívnom konaní preukazoval hmotnú núdzu. Z listinných podkladov je zrejmé, že príjem navrhovateľa a jeho manželky pozostával z jeho starobného dôchodku, ktorý v čase podania žiadosti činil 379,80 € a invalidného dôchodku manželky v sume 272,30 €, ich náklady pozostávali z mesačnej úhrady bytu, z úhrady plynu, elektriny, inkasa. Navrhovateľ v konaní o poskytnutie právnej pomoci predložil rozhodnutie Mesta Žilina č. 1621066747/2012 z 16. marca 2012, ktorým mesto jeho manželke S. C. vyrubilo miestny poplatok za komunálne odpady a drobné stavby za obdobie 2012 vo výške 23,42 €, ďalej rozhodnutie Daňového riaditeľstva Slovenskej republiky č. I/228/79 - 9009/2011/993202 - r z 25. januára 2011, ktorým Daňové riaditeľstvo SR potvrdilo rozhodnutie Daňového úradu Žilina II č. 894/230/69095/10/Rem zo dňa 5. októbra 2010, ktorým bol navrhovateľovi vyrubený rozdiel dane z príjmov fyzických osôb za zdaňovacie obdobie 2006 v sume 277,63 € a súčasne rozhodnutie Daňového riaditeľstva Slovenskej republiky č. I/228/80 - 37893/2011/993202 - r z 24. marca 2011, ktorým Daňové riaditeľstvo SR potvrdilo rozhodnutie Daňového úradu Žilina II č. 894/230/69156/10/Rem zo dňa 5. októbra 2010, ktorým bol navrhovateľovi vyrubený rozdiel dane z príjmov fyzických osôb za zdaňovacie obdobie 2007 v sume 18.686,01 €. Navrhovateľ sa žiadosťou domáhal poskytnutia bezplatnej právnej pomoci z dôvodu hmotnej núdze, pričom pri posudzovaní jeho a jeho manželky príjmu žiadal započítať aj vyrubený rozdiel dane uvedenými rozhodnutiami daňových úradov, keďže odporca jeho daňové nedoplatky pri posudzovaní hmotnej núdze žiadateľa nezohľadnil, túto skutočnosť namietal v opravnom prostriedku podanom proti rozhodnutiu odporcu, avšak v priebehu súdneho preskúmavacieho konania nenamietal skutkové zistenia preukazujúce jeho príjem, pozostávajúci z jeho a manželkinho dôchodku, ako aj ich ostatné výdavky listinami preukazujúcimi.

Zákonnodarca v právnych normách zákona o súdnych poplatkoch ustanovil podmienky platenia súdnych poplatkov určením osoby poplatníka, kedy vzniká poplatková povinnosť a súčasne následky nezaplatenia súdneho poplatku v súdom stanovenej lehote.

Zákonnodarca v právnej norme § 138 ods. 1 O.s.p. ustanovuje, že súd môže priznať účastníkovi celkom alebo sčasti oslobodenie od súdnych poplatkov, ak to pomery účastníka odôvodňujú a ak nejde o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva. Predpokladom priznania oslobodenia od súdnych poplatkov je jednak samotný návrh pre priznanie oslobodenia a jednak splnenie podmienok, že to pomery účastníka odôvodňujú a že nejde o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva. Úlohou súdu je pri posudzovaní splnenia zákonných podmienok pre priznanie oslobodenia preskúmať pomery účastníka a v prípade, že to jeho pomery odôvodňujú, žiadosti o priznanie oslobodenia vyhovieť za súčasného splnenia druhej podmienky a to, že sa nejedná o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva.

V danej súvislosti odvolací súd dáva do pozornosti, že na žalobcovi, pokiaľ žiadal oslobodenie od súdnych poplatkov, spočívala dôkazná povinnosť preukázať splnenie zákonom predpokladaných podmienok na oslobodenie.

Zo skutkových zistení v danej veci aj podľa názoru odvolacieho súdu vyplýva, že žalobca nesplnil zákonné podmienky ustanovené v § 138 ods.1 O.s.p., keď jeho majetkové pomery, vychádzajúc z jeho a jeho manželky príjmu, oslobodenie od zaplatenia súdneho poplatku vo výške 33,-€ neodôvodňujú, keďže zaplatením súdneho poplatku v uvedenej výške nemôže byť ohrozená majetková situácia navrhovateľa. Súčasne navrhovateľ nesplnil ani druhú zákonnú podmienku, keď neúspešnosť jeho opravného prostriedku proti rozhodnutiu odporcu je zrejmá z rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 27 Sp/26/2012 - 21 zo dňa 9. januára 2013 v spojení s rozsudkom Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Sžo/17/13 zo dňa 27. novembra 2013, ktorý sa stal právoplatným dňa 23. decembra 2013.

Odvolací súd tvrdenia žalobcu týkajúce sa posudzovania podmienok jeho hmotnej núdze vzhľadom na právnu úpravu ustanovenú v § 7 ods. 1, 2 zákona č. 327/2005 Z. z. považoval v tomto odvolacom konaní za irelevantné, pretože skúmanie podmienok jeho hmotnej núdze bolo predmetom konania vo veci samej.

Odvolací súd nesúhlasil s tvrdením žalobcu, že predmetné konanie je podružným ku konaniu vo veci

samej, ktorým je konanie vedené na Krajskom súde v Žiline, ktorý ho svojim rozhodnutím sp. zn. 21 S/21/2011 - 51 oslobodil od platenia súdnych poplatkov, ktoré sa podľa platnej judikatúry a súdnej praxe vzťahujú na všetky s ním súvisiace konania, na čo mal prihliadnuť aj odvolací súd. Konanie vedené na Krajskom súde v Žiline, v ktorom ho krajský súd rozhodnutím sp. zn. 21 S/21/2011 - 51 oslobodil od platenia súdnych poplatkov bol samostatným konaním. Predmetné konanie (sp. zn. 27Sp/26/2012) nie je vo vzťahu ku konaniu vedenom na Krajskom súde v Žiline, sp. zn. 21 S/21/2011 vo vzťahu podružnom.

Vychádzajúc zo skutkových zistení danej veci odvolací súd dospel k zhodnému záveru ako súd prvého stupňa, že skutkové zistenia nemožno považovať za relevantné na preukázanie splnenia zákonných podmienok oslobodenia od súdnych poplatkov v prípade navrhovateľa.

Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnuté uznesenie krajského súdu podľa ust. § 219 ods. 1, 2 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 ako vecne a právne správne potvrdil, stotožniac sa s dôvodmi krajského súdu uvedenými v odôvodnení napadnutého rozhodnutia, na ktoré súčasne poukazuje.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol v zmysle § 250k ods. 1 O.s.p. v spojení s § 246c ods.1 a s § 224 ods. 1. Navrhovateľovi nepriznal náhradu trov tohto konania, pretože v tomto konaní bol neúspešný.

Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.